

Czy warto łączyć PPP ze środkami unijnymi?

Odpowiedź na tytułowe pytanie jest bardzo prosta: oczywiście, że tak! Mało tego – łączenie środków UE z partnerstwem publiczno-prywatnym jest rekomendowane zarówno przez Komisję Europejską, jak i polskie władze, ponieważ przynosi wiele korzyści. Jakich? Tego dowiesz się z lektury poniższego artykułu.

Planując inwestycje w bieżącej perspektywie finansowej Unii Europejskiej warto rozważyć ich realizację w partnerstwie publiczno-prywatnym (PPP). Projekty, które łączą partnerstwo z dotacją ze środków unijnych nazywamy hybrydowym PPP.

Z punktu widzenia podmiotu publicznego hybrydowe PPP znacząco zwiększa efektywność projektu unijnego. Dotyczy to przede wszystkim wysokiego poziomu usług publicznych zapewnionych przez cały okres trwania umowy o PPP. Zawarte w niej postanowienia pozwalają na systematyczną kontrolę jakości usług świadczonych przez partnera prywatnego przez wieloletni okres trwania projektu. W momencie, gdy ustalone parametry jakościowe nie są osiągnięte (np. efektywność energetyczna spadnie poniżej określonego poziomu), podmiot publiczny pomniejsza wynagrodzenie partnera prywatnego. Mechanizm ten daje pewność, że partner prywatny z najwyższą starannością będzie wypełniał wszystkie postanowienia umowy w zakresie utrzymania jakości powstałej infrastruktury oraz usług.

Realizacja projektów hybrydowych wiąże się również z możliwością podziału ryzyka pomiędzy podmiot publiczny i partnera prywatnego. Co do zasady ryzyka powinny być przypisane tej stronie, która lepiej nimi zarządza, co pozytywnie wpływa na efektywność kosztową projektu. Zazwyczaj większość ryzyka budowy jest po stronie partnera prywatnego a ponieważ wynagrodzenie otrzymuje dopiero po oddaniu obiektu do użytkowania to partnerowi prywatnemu zależy na jak najszybszym zakończeniu etapu inwestycyjnego. Hybrydowe projekty PPP są też z reguły lepiej zarządzane i realizowane niż te bez udziału partnera prywatnego. Ponadto w wielu przypadkach partner prywatny wnosi innowacyjne rozwiązania oraz wiedzę, również na temat zarządzania projektami.

Dotacje UE mogą zastąpić wkład własny podmiotu publicznego w projektach partnerstwa publiczno-prywatnego, czy to w formie dopłaty do kosztów inwestycji czy wynagrodzenia dla partnera prywatnego. Dzięki temu rozwiązaniu wysokość płatności za dostępność lub opłat pobieranych od końcowych użytkowników są niższe. O dotacje może wystąpić zarówno podmiot publiczny, jak i partner prywatny. Jak przebiega ten proces? Zapoznajcie się proszę z wideo-grafiką poniżej – ona najlepiej wyjaśni ten proces.

Modelowym przykładem hybrydowego PPP jest projekt realizacji Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK) w Poznaniu. Miasto Poznań pozyskało dotację UE w wysokości 352 mln złotych, co sta-

Waldemar Buda
pełnomocnik rządu ds. PPP,
sekretarz stanu w Ministerstwie
Funduszy i Polityki Regionalnej

Czy warto łączyć PPP ze środkami unijnymi?

nowiło 58% kosztów inwestycyjnych. Dotacja została przekazana partnerowi prywatnemu jako wkład własny miasta i była wypłacana w miarę postępów prac. Pozostałe koszty finansowania inwestycji zostały pokryte przez partnera prywatnego.

Wspomniana instalacja została ukończona przed terminem. To również zasługa PPP, w którym pierwsza opłata za dostępność jest przekazywana inwestorowi dopiero po rozpoczęciu świadczenia usług, do jakich jest przeznaczona powstała infrastruktura. Jaką korzyść z tego mamy? Podmiot publiczny, wykorzystując PPP, może uniknąć kumulacji wysokich nakładów finansowych na etapie inwestycyjnym. Natomiast partner prywatny, który w trakcie wznoszenia inwestycji ponosi koszty jej finansowania, jest zmotywowany do terminowego zakończenia budowy i jak najszybszego rozpoczęcia świadczenia usług. A jest to tylko jeden z wielu projektów PPP realizowanych w Polsce, które zostały oddane przed zapisanym w umowie terminem zakończenia prac budowlanych.